20-ter Jahrgang Nr. 20. Jüdische Pester Zeitung. Mittwoch, 15. Feber. 1888.

Redaction u. Administration befinden sich: BUDAPEST, Waitzner-Ring Nr. 8.

Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden österr. W.
Halbjährig 4 Gulden österr. W.
Vierteljährig 2 Gulden österr. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 10 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 5 Guld. — kr. ö. W.
Vierteljähr. 2 Guld. 50 kr. ö. W.
Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס ארגאן. ערשיינט וואכענטליך דרימאל.

רעדאקציאָן אונד אדמינים־ טראציאָן בעפינדען זיך: בודאפעסט, וואיטצנער־רינג נר. 8.
פּראנומעראציאָנס־פּרייס:
פיר אסטערייך־אונגארן
גאנציאָהריג 8 גולדען אסטר. וויר.
האלבייאָהריג 4 גולדען אסטר. וויר.
פיערטעלייאָהריג 2 גולדען אסטר. וויר.
פיר'ם אויסלאנד
גאנציאָהריג 10 גולד. — קר. ע. וו.
האלבייאָהריג 5 גולד. — קר. ע. וו.
פיערטעלייאָהריג 2 גולד. 50 קר. ע. וו.
פּראנומעראציאָנען
ווערדען יעדען טאג אנגענומען.
אנאָנצען ווערדען נאך אויפליעגענדעם טאריף בערעכנעט.

בודאפעסט, מיטטוואָך ג׳אדר, תרמ״ח. Erscheint wöchentlich dreimal. צוואנציגסטער יאהרגאנג נר. 20. 1888

צור לאגע.

דיא אפּפּעזיציאָנעלע מיינונג אין אייראָפּא שוואנקט צווישען קרי״ג ונד פרי״דען מיט הוינגען אונד פריידליכען פערהאנדלונגען. טראָטץ אללער פריידענסקונדגעבונגען, דיא ווער געראדע אין דען לעטצטען טאגען צו דאדען בוקאמעסט אנגעטאן קיינע פאלשטאנדיגע בערוהיגונג איז.

דיא בוידען ערסטען שטאאטסמאנגער דייטשלאנד'ס אונד ענגלאנד'ס, פירסט ביסמארק אונד לארד סאלסבארי, שטעללטען דען רוססישען קאיזער דאס צייגניס איז, דאסס ער קיינען געוואלטשריטט אין בולגאריען אונד אובערהויפט קיינען אנגריפפסקריג פלאנע, נאך בוקאנטווערדען דיעזער פעריכערונגען טראט מאמענטאנע בערוהיגונג איז. אבער דיא לאנגע דויערטע דיעזע וויא העלט דיא לאנגע אן, דיא דייטשקע פרוהער ערפאלגטער בעשוויכטיגונגען, פעלליכט אם איינען טאג לאנגער. דאס איזט אללעס! דאסס דיא קריעגסגעפאהר געשווארנען דיא דאראן גלייכט געמאכט. אויך דיעזע גלייכט ערגע אללעס אם ראנסטען לייכט ווערען, ווענן נור צו בעלד פטען. דאסס דיא קריעגסגעפאהר פארלייפען מוססטע.

דיא פּרעאפּפּעזיציאָנעלע דעם דייטש־אזטערייך־אונגארישען־פּרעססאָרגאנס, דאס דיא האכדייטשע דערדע ביסמארקס אונד שלעסבליג דיא עבענפאללס ווהר בערייטערדע קוריעזיטע לארד סאלסבארי'ס אם ענגלישען אבערהויז דאבען וואהל דען ערנסט דער לאגע נעמלישען אין אים דער וועלט צו שאפפען. דאבען אללע נוכט פערמאכט. עס לייגט אללדינגס קיין נרוד מעהר פאר, נאך וועלכעס מאן אויף דען אייסבריך אונגס קריעגס פיר דייטש. מארגען אדער דיא אללרנאכסטע צייט שליעסטען קאנגטע. אבער דערזעלבע אזט אין אונגעשיקקטער פארזיכטיגער דער נור מיט דער נעוויסאיזט רעכנעט אונד פיר דיא צוקונפט נור דען לעבען הערנאכט זארגען לאססט. דיא דייטשען ווענען אוהר נאכדעם פערטרייבן אויף נאכט קאיזר וו הערלם אונד פיסמארק דאבען דיעס ווייטערהאלט בעשאוט; דעסהאלב לעבען וא אבער נוכט דיא הארדע אין דען שאאס, אוהרע נראבסארטיגע עגטפאלטונג מיליטאיישער מאכטמיטטעל וואר עס דיא דען דייטשען דייבסאנגעלעגע צו דען שטאלצען וואהנען בעבעטיגט! דיא דייטשען פירכטען נוכטס איסמער נאכט!

דאס אדאן ביסמארקס דיא נאדדייטשע אללגעמיינע צייטונג, וולכסס קאנן ווד אויך נאך דער נראבסטען הערדע דעם דייבסקאנצלערס נוכט צו אייער נעסטעלן בעאוטרוהיגונג דער לאגע אויפשווינגען. דיא שולדיגט אין אוהרער אנגעגרייפונג דער אייללמאנן, פיעללייכט דאבען דיא דיא נוכט אם דענג דער קאטהאלישען קירכע. אבער ווד דאבען דעלינאאם־נרונדגעוועזע, אינגס דערזעלבען צום בייספיעל אויס: דערזעגונג, דער נוכט דען זאבאטה האלט, לייגגט דאס ווענגשטלייכסטע דער דעלינאן אונד קאנן ווערדער צו אינער צייטנאוסאנג נאך צו אינגס שווארז צוגעלאססען ווערדען. — עס אויזט נעגען, ווענן אינגע נאנצע נרוססע ווערלבעס אונטערער נרונדגעוועזע איממער אן אינבעריפענדען ערלאססע פערקונדגט, דאסס דאס אייסשליעסליך נור נעמינדיג־אנגעלעגענהייטען צור פערהאנדלונג נעלאנגען ווערדען. אבער עבען דאס ווער דאס אנשטאססיגע, דאסס דאס־סיגע, וואס דיא קאנגרעסיסטען פיר נעמיינד־אנגעלעגענהייטען צור דייטשען ערקלארטען, דיא ארטהאדאקסען שא אלס רעלינאזע פראגען בעטראכטעטען. אונד דיא ארטהאדאקסען האטטען רעכט. דענן מאן קאנן זיך נוכט דיא אראנ זוריגג אינער נאנצען גלויבענס־גנאססענשאפט פארשטעללען. אהנע דען רעליגיאזען שטאנדפונקט צו בערוהרען, איזט וועלכעס דער בעשטאנד דיעזער גנאססענשאפט בערוהט. דיא ארטהאדאקסען ואגטען: אוהר גלייכע אזט אם שלחן ערוך קאדיפיצירט; אויף דיעזעס שטאנדפונקטע שטעהען וא דייט אלטערסגרייזער צייט, אויף דעמ־זעלבען וואללען וא אויך אוהרע אזטאאמע אר־נאגזיזרען; וא לאססען דאפאן נוכט אב. דיא קאנ־גרעסיסטען הונגען בעדייפטעטען (צום ערסטען מאל), דאסס דיא דאס מאאיז־ראבבעזעש פער־מאכטסיס צור גרונדלאגע אנגענומען. דאס בע־דייטעט פיר דען פאכמאנן וא פיעל. אלס ווערדע בישפיעלסוייזע אוהרעגר אינע נאצאנאליטאט אין אנגארן בעדייפטען. דאסס דיא אלס דאס הערר־שענדע גלייכטע רעכט נוכט דיא גלייכטע, גענעמטע, דיא דיא מאנקאנירט אונד בעקאנגנעבען ווארד־דען אנגעהמע אונדערן פיעלמעהר דיא טאוליכען פערהאנדלונגען דעם פארלאמענטס צור גרונדלאגע אוהרער בירגערפפליכטען מאכע. דאס דיא קאנ־גרעסיסטען דאמיט אנשטרעבטען, אזט בעגרייפלך. ווענן דיא אין דעם שפאנדענקטע דער תלמידישען פערהאנדלונגען שטעהען. דאן קאנגען דיא — אום בייא דעם בייספיעל צו בלייבען — נאך בעליעבטען דיא מיינונג דער אייסערסטע לינקען אדער אויך דיא דער אייסערסטע רעכטען צור רייכסטאג פיר אוהרע טראגטע נעדענען. אם דאס דעוויזלאטט דער אבשטיממונג. אלזא אם דאס נעזעטץ דער נלייכסמיטיגע. ווענן דיא דאס נוכט צו קוממען, דאס איזט — מאן מוסס עס נעשטעהען — אם פיע־לעם בעקוועמע. אלס דיא שלוסספאלגערונג דעם הערדן דר. אללמאן אנגעהמען ווערדען, וואגט דיא קאנגרעססלער מיט אלדען בריסטען צו פערלייכען ווענ. דיא אוהרע רעליגיאן נוכט האלטען, אונד דאסס דיא קיינע בעוואהررע גלייבענסארטיא בילדען: דאס דער הערר אבגע־אדרעגטע עמאלס געהאט. דאסס אוהרע וועלכע בריסטלכע פארטיא אין אינע פערזאמملונג צור אינגזוירונג אוהרער אזטאאמע דיעזעגען מיט־גלייכער בערעכטע, וועלכע אוהרע רעליגיאן נוכט האלטען. אבער נאך דיעזע מיטגלייכער מיט דער וויכטיגען אינגאבע דער אינגזוירונג בעגרייט?!

ווער האבען קיינע האנגען, דאס דער הערר דר. אללמאן, פיעללייכט האבען ווד דיא נוכט אם דענג דער קאטהאלישען קירכע. אבער ווד האבען רעלינאאם־גרונדגעוועזע, אינגס דערזעלבען צום בייספיעל אזט: דערזעגונג, דער נוכט דען זאב־באטה האלט, לייגגט דאס ווענגשטלייכסטע דער רע־לינאן אונד קאנן ווערדער צו אינער צייטנאוסאנג נאך צו אינגס שווארז צוגעלאססען ווערדען. — עס אויזט נעגען, ווענן אינגע נאנצע נרוססע ווערלבעס אונטערער נרונדגעוועזע איממער אן מאן מאנ בעשווייכטיגען אונד פריידליכע פער־וכערונגען מאכען, דא פיעל מאן ווילל — אללנג־מיין ווערד נוכטס דארוף נעגעבען, דא לאנגע נוכט דיא אנרוהיגען דער נעשפאנטהייט בע־וויגט ווד. דאסס דארוף איזטוכט פאר־האנדען ווא, האט בין עטצטע נאך נעמאנד נעוואגט, נעמאנד קאנגטע אונד קאנן עס ואגען, ווייל עס נוכט וואהר איזט. קיינע דער בערעגנדען פראגען נעהט דער פריידליכען ראוגג עגטגעגען אם אללער־ווענגסטען דיא בריגגערסטע, דיא בילגאריע־שע פראגע. דיססאלבע אזט נוכט, וואס עס ווילל, ווייל עס נור צו גוט ווייסס. דאסס דיעזע ווענגשטען אין פריידליכעס ווענע אונדערפיללבאר ווען. עס ווערד מיט אינער פראגזיזע אייסערוגג ערסט דאנן הערפאר־טרעטען, ווענן עס פאלל־קאמטען אין דער לאגע זיין ווערד, ווענן ווענשען דורד דיא עראפפנונג דעם קאנגגרעסערס נאכדרוקק צו פערלייהען.

אללעס האנגט פאן דיססאלבע אב. מיט דיעזען ווענגען ווארטען לאססט זיך דיא דייטשע ווענגבעגעגעג

קאמיטאטס מיט איסנאהמע פאן פעראמאט אונד האטצפעלד, אין זאממטליכען אססענטבעצירקען דעם אראדער קאמ. מיט איסנאהמע פאן פעטשקא אונד ווילאגאש, אין זאממטליכען אססענטבעצירקען דעם מעמעשער קאמיטאטס מיט איסנאהמע פאן קובין, אין זאממטליכען אססענטבעצירקען דער קאמיטאטע ביהאר, בעקעש, האדי, קראששא-סאראיי אונד טשאנגראד, אין זאממטליכען אססענטבעצירקען דעם טשאנאדער קאמיטאטס מיט איסנאהמע פאן מאקא (שטאדט), אין העטפאלו (מאדיאר- אונד ראמאן-) מיקלאשווארד, אראד, קעזד, שאשמעזא (ראמאן-), בערעצקווארש (ראמאן-), סענט-אנאמהא, קרעשד אונד באליא-בערעטהאלאם, אין זאממטליכען אססענטבעצירקען דעם פאנאראשער קאמיטאטס, אין זאדי-עניער, מאראש-אייווארד, מאדיאר-אנגן, וועדרעשפאטאק, נאדי-עניער(שטאדט), וויזאקנא(שטאדט), סעלישטיע, באיצא, אוי-עדיהאזא פאליאנא, אין זאממטליכען אססענטבעצירקען דעם קאקעלבורגער קאמיטאטס, אין טארדא, פעלווינע, אלשאראא, טאפאנפאלווא, קראסנא, סילאדי-שאמליא, טאש-נאד, סילאדי-טשעה, זילאה, דיאלו, באנפי-הוניאד, אלמאש, קלוזענבורג (אויך שטאדט), יאאד, דאדנא, בעטהלען, נאדי-אילאנדא, סאמאש-אייווארד, וועדא-הוניאד, אין זאממטליכען אססענטבעצירקען דעם טשיקער קאמיטאטס מיט איסנאהמע דער שטאדט טשיקסערדא, אין אודיווארהעלי, קערעסטור אונד האמאראר.

יאם דיא אסטערריכישען פראווינצען אנבעלאנגט ווירד דיא פיערטע אלטערס-קלאססע הייער אין גאליציען אונד קראין בייבעהאלטען.

פרענומעראציאָנס-איינלאדונג.

ווייר ערזוכען אונזערע געעהרטען פרענומעראנטען, דערען פרענומעראציאָנס-טערמין אם 15-טען פעבער 1888 צו ענדע נעהט (וואס נאנען דיסלייך אויף איהרער „אדרעסס-שלייפע" אנגעצייגט איזט), איהרע גרענומעראציאָן נישט צו ערנייערן, דאמיט דיא ווייטערע פערזענדונג דער בלאטטער קיינע שטאריונג ערליידע.

ווייר ערזוכען אונזערע געעהרטען פרענומעראנטען אונד פריינדע, זיך מיט איהרען צוגעשריפטען ווייעקט אז אונזערע רעדאקציאָן צו ווענדען.

איך בישטען ווייר, דיא אדרעסס דייטליך ווייא פאלגט אנצוגעבען:

יידישע פעסטער צייטונג
וואיטצנער-רינג נומ. 3, בודאפעסט.
Jüdische Pester Zeitung
Waitzner-Ring Nr. 3.

הענגער עבריכסט איבער דיעזע וואָרטע, דיא ער זאָגאָרט אלס נוכסינע אויסרעדע ערקענגען מוססטע. דאָך זאגטע ער רוהיג: „אין דיעזעס פאללע דארף איך דיך נוכ שטאָרן."

ער עמפפאהל דיך אונד גינג.

אונד דיא לייבס איהן נעהען אין זיינער טיבען שטימונג, וועלכע וואהרליך דארוך נוכ נטבעססערט ווארד. דאס ער דעם לייטנאנט דישבעגיג אויף דער שטראסס בעגעגנעט. דיעזער גינג וועגיג שישטט פאן הענגער עגטפערנט אונד טהאט, אלס אב ער איהן נוכ נעזעהען האטטע. הענגער מאכטע זיך נוכס דארוים; יעדאך פאנגט ער נוכ גליכגילטיג בלייבען, אלס ער זאה, דאס דער לייטנאנט עבען אין דאס הויז דעס קאמטער-ציגראטהס נעטרעטען וואר.

הענגער בליעב שטעהען, אום צו זעהען, אב דיעס-בערג בארד וועדער הערוסקאמען וועדע. אב מאטהילדע אויך דען לייטנאנט צו עמפפאנגען קיינע צייט האבע.

נאָ פערשטייך איינע פיערטעלשטונדע, איינע הארבע שטונדע — דיעסגעיג קאם נוכס. מאטהילדע האטטע אלזו זיינען אונגעגאנגען, טראָטדעם הענגער פערלעטצט פאן איהר גענאנגען וואר. „פיר דיעזען פארען נעקקען האט זיא צייט, פיר מיך האט זיא „דען קאפפ זו פאללן" נעהאבט" דאכטע ער בייטיגאנט.

(פארזעטצונג פארנט.)

נעשאפטסבעריכט.

נעטרייד-נעשאפט. ווייצען וואר פארנעמלעזערן פיעל צו מארקטע נעבראכט. דיא קויפלוסט וואר שוואך, — פרייזע וארען אום — קר. הארטר.

ווייצען, מחיים: 3000 מעטער' 79,3 קילאגראמס 7.35 נוד. 100 מעטערצ' 81. קילא 7,45 נוד. 200 מטרצ. 80,5 קילא 7,45 נוד. 100 מעטערצענ. 79.5 קילא 7.35 נוד.— מעטסטער-באדען 200 מטרצענ' 77, קילא' 7.15 נוד, — 100 מעטער-צענטנער, 80, קילא. 7.35 נילדען. 100 מטצ. 79, קילא 7.35 נוד. 200 מטרצ' 80 קילא' 7,45 נולדען. באטשקאער 4000 מעטער-צענ' 79, קילא 7.35 נוד, נאָרדאוגנגאריישער 100 מעטערצ' 80, קילא 7.30 נולדען (אללעס פער 3 מאָנאטט.)

מאָרן 5,50 — 5.75 נוד.

נערסטע, פומטער-וואארע 5,35 — 5,62½ נוד. מאלץ 6,90—7,25 נולד.

קוקורוזע 5,65—5.70 נוד.

האָפער, 5,35 — 5,75 נוד.

דיא אמטליכען נעטרייד-נאָטירונגען דער הייזיגען קארנהאללע זינד: ווייצען:

קוואל.	נאָרדאוגנ.:	פעסטער-באדעי:	מחיים:
	fl.kr. fl.kr.	fl.kr. fl.kr.	dkr fl.kr.
78 קילא	6.05 — 7 —	7 10—7.05	7.15—7,20
79 „	6.15—7.10	7.20—7.15	7,20—7.25
80 „	7.2 —7.15	7.30—7.25	7.25—730
81 „	7.25—7.20	—. —	7,35—7.40
— „	—. —	—. —	—. —

טערמינע-געשעפט. ווייצען פער פריה-יאהר 7,27—7,28 נולד. האפער פער פריה-יאהר 5,59—5,61 נוד. קוקורוזע פער מאי-יוני 1888, 5,99—6.01 נוד.

רעפס. (קאהל) פער סעפטעמבער-אָקטאָבער 1888 10.50—10.75 נולד.

מעהל-פרייזע (פער 100 קילאָגראמס זאמט זאק פרייא אם פעטס 3) נומ: C: 14 נולד. 60 קר., נומ. 1: 14 נולדען 20 קר., נו' 2: 13 נולד. 80 קר. נומ. 3: 13 נולד 20 קר. נומ. 4: 12 נולד. 60 קר, נו' 5: 12 נולד. — קר. נומ' 6: 11 נול. — קר., נומ' 7: 10 נול. 60 קר. נומ' 8: 10 נולד. — קר. נומ. 8½, 8 נולד. 80 קר. נומ. 8½, 7 נולד. — קר. פיינע קלייע 80 3 נולד. גראבע קלייע 3 נולד, 40 קרייצער.

הירזענפריכטע: ערבזען אונגאריש 9,50 — 11. לינזען 12—18 נול. פיזאלען גראָס וויסע 10—10,50 נול. צוויגעלבאָהנען 12,25—12,75 נול. ראָהע הירזע 6,50 נול' הירזע בריין 10—11 נול. מאָהן נדזעיר 25 — 26, נול. בלויער 27—28,50 נול. קימעל 33 נול. זוימען 6,50—7 מאָהאריזאמען 10,50—10,05 נול. (אללעס פער 100 קילאָ.)

קארטאָפפעל. נעלבע 3,20 — 3,40 פר. ראָזען 2,80—3,— פר.

שפיריטוס. נייע מעטהאָדע, אים קרייגען 25.75 פר. אים גראָסען 25,25 נוד. אלטע מעטהאָדע, פרעסהעפע שפיריטוס 29.—29.25 נול. אללעס פער 10,000 ליט.-פרצ.

ווינטואלען. פארינער וואכע וואר דאס געפינעל נעשאפט נוכ. — ווייר נאָטירען: נאָנזע רבענדע דע נפשטערטע, פער מאאר 5,20 — 6, נולד., דשא. לעצטע פער מאאר 2,80—3,30 נולד. נעשלאכטעטע פער מאאר 5,20 6,80 נולד. אינדיאנע פער מאאר —,4—5, נול. קאזזיגע פער מאאר 1,80 — 2, נול., הינגער פער מאאר 1 — 1.30 פר. יונגע הענגען פער מאאר — קר., עגטען נעמאסטע פר מאאר 2,50 — 2,80 נול., דשא. לעצטע פער מאאר 1—1,20 פר. איער קארבוואארע 32 ששיקק 1 נולד., דשא. קאלבוואארע 37 ששיקק 1 נולד., בשטער פרימא 95—110 נול., דעשא זעקונדא 80 נולד., — קנאבלויך 10 נול. — צווייעבעל ראשא —.5 נולד. נעלב 6,50 נולד., (אללעס פער מעטערצענטנער.)

צוויטשקען, באסנישע 13.40 נולד. — 18,75 — 23.22 נולד. שטנישע צוויטשקענטום (לעקווער). סראוואנישער 13,75 נול.— באנאטער 12.50 נולדען. סערבישער צו 12,50—12,75 נולד.

צוקער, ראפפינאדע 37.50—38.50 נול. מעריזיע 36.75—37, נול, פילע 35, 35.50 נול.

קלעענאמען 41—43, נולד.

ראָהמהר, 40—42. נולד.

קנאָפפערן, 12,50—14, נולד.

ווייגשטיין 60—85 פר. יע נאך קוואליטעט.

פאפריקא האָכפריימא 120 נולד.

ריבאל —30. נולדען פער 100 קילא.

רעפס-כובען, 5,15 נולד.

אונשלייט, (חלב) —32, — 33,50 נולד.

פעטראָלעאום 21,25—23, נולדען.

שאָפפעלע, פאריגע יוכע וואורדען צייכא 12000 ששיקק פרישיעדענער נאטונגען פערקויפט, אונד צוואר: דייטשוואָללינע צו 2.25—2.60 נולד. פער מאאר; באטשקער אונד באנאטער 2,10—2.50 נולד' פער מאאר.-פערבישע אונד בולנאריישע 97—102 נולד. פער 100 ששיק. טירקישע אונד מאצעדאָנישע 54—55 נולד. פער 100 קילא. (אללעס מיט 2% ראבאטט.)

לאמפפעללע. דייטשוואָללינע פיר נערבער — — נולד. פיר קיריטשער 60 נול. באנאטער שפאנאש 60—65 נול. (אללעס פער 102 ששיק.)

נייפפעללע. צו — נול. אפפענע זיעבענבירגער 100 105 נולד' פיר 102 ששיקק.

לעדער. נעפאלקטעס פפונדלעדער פאן 26—36 ק. 164—166 נולד. איינמאל פערזעטצטע טערצען פאן 10—16 קילא, 156—160 נולד. צווייטמאל פערזעטצטע טערצען 18—20 קילא 158—162 נולד. אונד דריטמאל פערזעטצטע טערצען 22—20 קילא 162—165 נולד. ביפפער טערצען 26—28 קילא פאן 153 — 154 נולדען — אבער-לעדער: קוה-הייטע נענארבטע 5 — 6½ קילא 225—245 נולד. נעצאנגע 6—7 קילא 215—225 נולד.

כאלב-פעללע, נענארבטע 6—7 קילא 350—365 נולד. בריינע 10—12 קילא 430—445 נולד.

הייטע, טראקענע אונגאריש אכסע: הייטע 85—90 נולדען פער — קילא. — דעטטא קוה-הייטע— קילא צו 82 — 85 נולד. ראסהייטע פאאר 9, — 10 נול, פיטשרינגע 110 — 105 נול. פער פאאר. קאלב-פעללע — נולד.

ווינגער פרייז.

ווייצען, מחיים: 80—82 קילא, 7.85—8,10, באנאטער 7,70—7,95 נוד.

ווייצען פער מאי-יוני 7.65—7.70 נולד. פער פריה-יאהר 7,56—7.61 נול.

מאָרן אונגאריישע 71—73 קילא 6,15—6,25 נוד.

קוקורוזע אונג. 6.90—7,10 נולדען.

האָפער אונגאריישער 5,70 — 6.85 נולדען פע מעטער-צענטנער.

ווייצענמעהל, נו' 0: 15.25—16.25 נולד. נו' 1: 14.25—15.25 נולד. נו' 2: 13,50—.— 14. נולד. נו' 3: 13,50—.14 נולד. (אללעס פער 100 קילא.)

קארנמעהל, נו' 1: 11.50 — 12,50 נולד. נו' 2: 10.50 — .10 נולד. (פער 100 קילא.)

ריבאל 28,50—29,— נולד. פער מטרצ.

שפיריטוס —.27—27.25 נולד. פער 10000 ליטער פערצענט.

ראטטאצעדונג פאם 11-טען פעבער 1888.

בודאפעסט	3	77	66	51	20
לינץ	45	62	14	23	53
טריעסט . .	34	22	51	30	24

הערוסגעבער אונד פערענטוואָרטליכער רעדאקטאר
מ. סאבאלטסי.

מאָנטורן.

אין דער הייזיגען אזור-ארטה, נעמיינדע איזט אם רוה נוכ הבעל דיא שטללע איינעס שוחט יבודק צו בעזעטצען. דער איך איין נוטער בעל תפילה נבעל קוראָ זיין מיטס, געהאלט פער יאהר **300** פל., פריע וואהנונג, שחיטה אונד נעבייבלי-כע נעבענאיינקונפטס. דעפלעקטאנטען וואללען איהרע מיט קבלית פאן ארטראבאקטען רבנים אונד מיט צייגנישס אבער פאטליגנטאאר פערזעהענען נעווכע אן דען נעפערטטען א"נזערען, דעם אקצעפטירטען יערדען דיא דייזשפעזען בעצאהלט.

Nagy-Bajom (Comitat Bihar).
MORITZ SPITZER, Präses.

Eigenthümer: Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest, Druck von Sam. Markus. Andrassystrasse Nr. 12

דעססען קאנדידאטור פאם רוססישען באטשאפטער אין בוקארעסט קראפטנסט אונטערשטיצט ווירד.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (מ. מאיעסטאט דער קאנינ) ערטהיילט אם מאנטאג דען 20-טען אונד אם דאנערסטאג דען 23-טען ד. מ. אללגעמיינע אוידיענצען אין דער אפטער האפבורג, וו אן דער קאבינעטסקאנצליא פארטערקונגען צו דיעזען אידיענצען עגטגעגענגנאמען ווערדען.

* (איבער דאס בעפינדען דעס דייטשען קראנפרינצען) ליעפען אים סאן-רעמא פארטוואהרענד דעפרידענגענדע בעריכטע אין דערען נעסטיגונג ווירקונגען דורך אים בערלין קאמענדע מעלדונגען אבגעשוואכט ווירד. דאס לעטצטע טעלעגראמם אים סאן-רעמא לייטעט: „דיא קראנקהייט דעס דייטשען קראנפרינצען צייגט אנדערונג קיינע אנגעסטיגען צייכען. דער קראנפרינץ איזט פיעבערלאס אונד וואר דען גאנצען טאג איינסער בעטט. מאן האפפט, דאסס דיא נעשוואלסט אין דעם לונגען מהיילע דער לופטראהרע פערשווינדען ווערדע. מאקגענזע ריזט מארגען אב. דאנגען ווירד אים בערלין טעלעגראפירט: „צייטשען פראפעסאר בערגמאנן אונד מאקענזיע זיינד מיינונגספערשיעדענ. דייטשען אינפעקטיאנס. בערגמאנן האלט דאראן פעסט, דאסס דיא קראנקהייט דעם קראנפרינצען קרעבס וויא.“

* (איינע הילדונגען פיר קארל אטוואש.) דיא אנגלענגהייט אטוואש-וואראנ האט פיעלע פערעהרער קארל אטוואש איהם דען גרادונגען גגבראכט. דעם אינען פאקקעלצע צו בריינגען. וואס דאך איהם אינזע דעם צו פיעלגרונדע וולבסט אין טערבליעב. דאנגען אבערדייטסט דאס בעטרעפענדע קאמטע קארל אטוואש. אלס דעם פערטהייזער דער דעפפרייהייט אונד דער אדוואקאטען-אינאבהאנגקייט אינען פראבסמאללען לאנד-בערקראנ, דער, מיט באדערן אן דען נאציאנאל-פארבען געשטיקקט, אן נאלדענען דעמטערן דיא אינשריפט טראגט: „קארל אטוואש דעם מוטהיגען אונד רייטטערליכען מאנגע — אלס“ צייכען דער פערעהרונג פאן וויטען דער בריעגער דער דייפטשטאדט בריאפעסט. 1888.

* (צו ווי אל דינג-אס ערדאלע.) דער אינייעדיטאטספראפעסאר לודוויג שאנה, ווילכער פריהער נעגען דען אנטסעמטען לודוויג סאבא קאנדידאטור, לעהנט יעטצט דיא קאנדידאטור אב. יעטצט ווירד אים וואהלבעצירקט דונא-סערדאהעלי פאן פאלגענדען דרייא קאנדידאטען דער ליבעראלען פארטיא גע-שפראכען: גראף שטעפאן קעגלעוויטש, אויזעל בארטאל אונד לודוויג קרוים דע מעדיער. — בעמערקענסווערטה איזט דיא איבער-צייגונגסטרייע דעס אנטסעמטען סאבא, דער פאר ווענגען מאנען ערסט צו נעסטען דעס לודוויג קרוים אונד נעסטערן ווידער צו נעסטען דעס גראפען שטעפאן קקעלעוויטש איזט דאס מאגדאט צו פערציכטען ערקלארטע. אבער דיעזע קאמבינאציאנ ווירד וועלבסט פאן וויינען אינגען אנהאנגערן ניכט מעהר ערנסט גענאמטען.

* (דיא ריכטער-ערגענגנגען אין אונגארן) בילדעטען אין דער פארגע-סטרינען ווטצונג אונערעם אבגעארדענעטען ווייזע דען גגענשטאנד אייפריגער בעשפרעכונג. פאן דער איסערסטען לינקען הערוסגעפארדערט. לעגטע מיסטערפראווידענט טיסא דיא גרונד-זאטצע דאר. פאן וועלכען וד דיא רעגיערונג ביא בעזעטצונג דער בעאמטענשטעללען אינבהרוויפט אונד בעזאנדערס דער רכטערשטעללען, לייטען דאסס. דיעזע גרעזאטצע, וועלכע ביא דער ערגגנונג מאסגעבער ווד, וויסטען: פאבריקס-ען אונטערלהאפטער בארגע-ר-טערגאנ פאטריאטישע געזינ-נונג — צום שלוסס דיעזע וטצונג עגרייפט אייך דיא אייזאנע דעם מיסטערפראווידענטען בעשטאטיגטע. — ביא דיעזע גערעגענהייט וואל-לען ווד עריאגען, דאסס דיא קאגול. הייפ-ט-שטאדט יעטצט פיער ווידישע ריכ-טער צאהלט אונד צוואי דר. מארקוס קרעמ-ריכטער אם קאגול, גערכטסראפע דר. אינגאן ווב-ערגער, ריכטער אן פיערגרונדע ולבסט אינ-מאפעל דר. ונגמיר דעטשע, ריכטער אן דער קאגול. קוריע, אונד דר. אינגאן סגנ-הא דען ערסטן דיעזע טאגע צום ריכטער אן דער קאגולרען מאפעל עראגנטען טרענטשענער שטאאטסאנוואלט. דיא דריא לעטצטערען וואר-דען אינטער דעם וטטצטיסטער פאבינ-גאגנט.

* (אינערווטאטס-אנטיס-מיטסמס.) ווד מעלדעטען אין אינטערעס פראפעסאר דעם שטראפרעכטעם אן דער ווענער אינייעדיטאט. האפראטה ווא הלבערג לוד אנגעקומען. אים ברינגען דאנ-קבריעפע אונד אינע ראטהע קאסטע אויף דעם הויפט.

אינער אונסער איהנען שריב דיא נאציאנאלצייטונג, אונד ע ווייטער וא קאמען, אים זא מעהרערע שאראשען דך אם דיעזע אלבע. אויף דעם וועגע שאוטע פאן דען לוי-סען דער ווענער דאס ליעד, דעסען לייטע ציגדעשען, וו סיעטונגען, וואהרענד שווידשער עלעגרוף דיא מאנע דעס הערצעגגייפענדען ראקאציאנרשען אונ-שערכאך.

נאכדעם מיטטעלסט דער ווערבונג דאס עיסטע אונד דאס עווייטע באטאללאן עריכטעט ווארדען וואר, בענאנ-נען אם 18. מאי אים עצטען אויהר מארגענס דיא אינשריי-בונגען אים נאציאנאלמוזאום. דיא שווידערנדע יוגענד דראנגט זיך בעגייסטערט אונד גלהענדען אנגעדיכטס הערבייא, דער עיסטע, דער זיך אינשרייבען לייסט, וואר אין ווייסס, נאמענס מאדל ב ר אנ ד ל. דאס וואר דער עיסטע האנווער.

דער נאטהשטייא דראנג אויך דיא דאר סער, פאן דא צו דען מיטטען אונד דורכצאג נאך אללען וויטען דאס לאנד.

דאס פאלק בעגריפ דען באזען שאנד דער דיגנג אונד שאראשע זיך אויף אללען וויטען אונד דראנגט זיך צו דען מאהנען דער ווערבער.

אללענטהאלבען עשאלל דאס ווערבונגסליעד: „האר, קאמ'ראד, עס מאגט מוזיק, אלס ואלדאס שרוזוך דיין גלוקק.“

(פארטזעטצונג פאלגט.)

פאללעטאן.

דוועל-וואיטה אונד מאנגעסמוטה.

(13-טע פארטזעטצונג.)

ניסמאנ הענגער וואר ניכט איינפרידיגט, אבער עס שפרעצטע איהן אונד עס עריגיף איהן מיט טרייער, דאסס דאס בילד זיינער בריט אין זיינעם אינערן יעטצט ניכט מעהר זא פרעקק גלאן זיין לעבען, וויא ביזהער. ער קאנ-טע עס אויך מאנערלאנג ניכט איבער זיך ברינגען, מאהרוי-דע צו בעזוכען. אלס ער ענדליך דאך ווידער צו איהר קאם, בעמערקטע ער וואהל, דאסס וויא איינען פאריענדען בליקק נאך איהם וואר, הערויף אבער ווידער זא קיהל אונד רוהיג וואר, וויא פריהער. הענגערס אפפענע נאשוך קאנגטע עס ניכט לאנגער אין זיך בעגען, וויא ער איבער זיינע ברוסט דאכטע, ער מאכטע איהר פארוורפע.

מאהטילדע זאה איהן ערשטאונט אן אונד פראגטע:

„האטטע איך דען בארגאן אבגעוויזען דאססען זאללען?“

„נעווייס — דא דוא מיך נעהען לייסטעסט.“ ענט-געגנעטע נוסמאנ נערארע הערוס.

„דאס וואריע דאך נעגען דען נוטען מאן נעוויזען,“ שפראך דיא, „דא ער עראהטען האטטע, דאסס איך צו-הויזע דיא. אונד דאסס דוא נייליך זא שנעלל פארט-נעאיילט ביזט, דאריבער האטטע איינגעלייך נור איך מיך צו בעקלאגען.“

„דוא ווייסס עס אלזא ניכט, וואהרום איך בייא דיר ניכט בלייבען קאנגטע?“

„נין, דא דוא מיר עס נאך ניכט נעזאגט האסט.“

„דאגן — ערווארטעטע נוסמאנ ערנסט — פיר-מיר איך, דאסס ווד שווער הערגען ווערדע, אונד זי פרי-ווטטען.“

„ליעבע!“ בעטטאטיגטע מאטהילדע, אינדעם דיא דען בליקק ווגנקטע.

„דיא וואללען ווד דאגן מיט אינגאנדער הוכס דע-בען נעהען?“ פראגטע ער שווערמיטהיג.

„דא דוא מיר ניכטס צו ליעבע שרען קאנגטס — איך ווילל ניכט זאגען: „ווילל — זא מיסטען ווד עבען ג ע ב ע ן אינגאנדער יעדעס זיינען וויזע נעהען.“

הענגער שאגט אויף. „נין, מאטהילדע!“ הייבט ער, „דאס דארף ניכט זיין!“

„ליעבסט דוא מיך ווייקליך,“ זאגטע דיא בייטס, „וואהרום ווייגעגיכט דוא דיך דאגן זא הארטנאקיג—“

„וואס? וואהרום שטאקקסט דוא? וואס וואלל-עסט דוא מאגען? וואהרום איך מיך ווייגערע, מיינע גנוזדוגאטטע צו פעילעטצען? ווייל איך דיינע אכטונג פערדיענע, ווענן איך דיעס שהון וואללטע, איזט ניכט מיגע שאנדהאפ-טיגקייט, מיין בעהאריליכער כאראכטער דיא בירגשאפט האפיר, דאסס דוא אן מיר אינע פעסטע שטעטע האבען ווירסט. וויא זיא דאס ווייב אן דעם מאנגע עבען האבען וואללען?“

„אונד דער כאראכטער אינגס ווייבעס,“ פראגטע דיא, „נילט דענן דער מיר ניכטס? ווענן איך איך קאנגע-קוויענס בין אונד בייא מיינעס ווילען בעהאריי, וויא דאגן?“

דוך דיא שראגסען דער שאגרס, אים בריגגען אקק מיט אאטהען שווערגע אונד אייגע אאטהע קאגזע אויף דעם הויזס.

אייגער אונסער איהנען שריב דיא נאציאנאלצייטונג, אונד ע ווייטער דיא קאגען, אים זא מעהרערע שאראשען דך אם דיעזע אלבע. אויף דעם וועגע שאוטע פאן דען לוי-סען דער ווענער דאס ליעד, דעסען לייטע ציגדעשען, וויא פיערטונגען, וואהרענד שווידשער עלעגרוף דיא מאגע דעס הערצעגגייפענדען ראקאציאנרשען אונ-שערכאך.

נאכדעם מיטטעלסט דער ווערבונג דאס עיסטע אונד דאס עווייטע באטאללאן עריכטעט ווארדען וואר, בענאנ-נען אם 18. מאי אים עצטען אויהר מארגענס דיא אינשריי-בונגען אים נאציאנאלמוזאום. דיא שווידערנדע יוגענד דראנגט זיך בעגייסטערט אונד גלהענדען אנגעדיכטס הערבייא, דער עיסטע, דער זיך אינשרייבען לייסט, וואר אין ווייסס, נאמענס מאדל ב ר אנ ד ל. דאס וואר דער עיסטע האנווער.

דער נאטהשטייא דראנג אויך דיא דאר סער, פאן דא צו דען מיטטען אונד דורכצאג נאך אללען וויטען דאס לאנד.

דאס פאלק בעגריפ דען באזען שאנד דער דיגנג אונד שאראשע זיך אויף אללען וויטען אונד דראנגט זיך צו דען מאהנען דער ווערבער.

אללענטהאלבען עשאלל דאס ווערבונגסליעד: „האר, קאמ'ראד, עס מאגט מוזיק, אלס ואלדאס שרוזוך דיין גלוקק.“

דוועל-וואיטה אונד מאנגעסמוטה.

(13-טע פארטזעטצונג.)

ניסמאנ הענגער וואר ניכט איינפרידיגט, אבער עס שפרעצטע איהן אונד עס עריגיף איהן מיט טרייער, דאסס דאס בילד זיינער בריט אין זיינעם אינערן יעטצט ניכט מעהר זא פרעקק גלאן זיין לעבען, וויא ביזהער. ער קאנ-טע עס אויך מאנערלאנג ניכט איבער זיך בריגגען, מאהרוי-דע צו בעזוכען. אלס ער ענדליך דאך ווידער צו איהר קאם, בעמערקטע ער וואהל, דאסס וויא איינען פאריענדען בליקק נאך איהם וואר, הערויף אבער ווידער זא קיהל אונד רוהיג וואר, וויא פריהער. הענגערס אפפענע נאשוך קאנגטע עס ניכט לאנגער אין זיך בעגען, וויא ער איבער זיינע ברוסט דאכטע, ער מאכטע איהר פארוורפע.

מאהטילדע זאה איהן ערשטאונט אן אונד פראגטע:

„האטטע איך דען בארגאן אבגעוויזען דאססען זאללען?“

„נעווייס — דא דוא מיך נעהען לייסטעסט.“ ענט-געגנעטע נוסמאנ נערארע הערוס.

„דאס וואריע דאך נעגען דען נוטען מאן נעוויזען,“ שפראך דיא, „דא ער ערהאלטען האטטע, דאסס איך צו-הויזע דיא. אונד דאסס דוא נייליך זא שנעלל פארט-נעאיילט ביזט, דאריבער האטטע איינגעלייך נור איך מיך צו בעקלאגען.“

„דוא ווייסס עס אלזא ניכט, וואהרום איך בייא דיר ניכט בלייבען קאנגטע?“

„נין, דא דוא מיר עס נאך ניכט נעזאגט האסט.“

„דאגן — ערווארטעטע נוסמאנ ערנסט — פיר-מיר איך, דאסס ווד שווער הערגען ווערדע, אונד זי פרי-ווטטען.“

„ליעבע!“ בעטטאטיגטע מאטהילדע, אינדעם דיא דען בליקק ווגנקטע.

„דיא וואללען ווד דאגן מיט אינגאנדער הוכס דע-בען נעהען?“ פראגטע ער שווערמיטהיג.

„דא דוא מיר ניכטס צו ליעבע שרען קאנגטס — איך ווילל ניכט זאגען: „ווילל — זא מיסטען ווד עבען ג ע ב ע ן אינגאנדער יעדעס זיינען וויזע נעהען.“

הענגער שאגט אויף. „נין, מאטהילדע!“ הייבט ער, „דאס דארף ניכט זיין!“

„ליעבסט דוא מיך ווייקליך,“ זאגטע דיא בייטס, „וואהרום ווייגעגיכט דוא דיך דאגן זא הארטנאקיג—“

„וואס? וואהרום שטאקקסט דוא? וואס וואלל-עסט דוא מאגען? וואהרום איך מיך ווייגערע, מיינע גנוזדוגאטטע צו פעילעטצען? ווייל איך דיינע אכטונג פערדיענע, ווענן איך דיעס שהון וואללטע, איזט ניכט מיגע שאנדהאפ-טיגקייט, מיין בעהאריליכער כאראכטער דיא בירגשאפט האפיר, דאסס דוא אן מיר אינע פעסטע שטעטע האבען ווירסט. וויא זיא דאס ווייב אן דעם מאגע עבען האבען וואללען?“

„אונד דער כאראכטער אינגס ווייבעס,“ פראגטע דיא, „נילט דענן דער מיר ניכטס? ווענן איך איך קאנגע-קוויענס בין אונד בייא מיינעס ווילען בעהאריי, וויא דאגן?“

וואַרט, אַדער—וואָס נאָך מעהר איז—אין דער טהאַט לייגענט, דאַמיט מאַן זיא אַלס בעוואַרעדע פאַרטהייא בעטראַכטט. ביא דען בריסטען טרעגנט יאַ דיא גרעיבש-אויגרטען פאַן דען גרייבש-ניכטאויגרטען אייך נור דעריי אַ נצינג בוכשטאַבע "אין דענגאַר בילדען זיא שאַן בעוואַרעדע גענאַסענשאַפטען. אונד וויא פיעל בלוט וואורדע שאַן אים לייפּ דער יאַהרהונדערטע יעגען דיעזעס איינצינען בוכשטאַבען פעריאַסען!

אבער יעגען ווער אייך דיא בעהריפטונג נעלטען לאַסען, דאַס אים יודענטהום קיינע בעוואַגדערען פאַרטרעגן עקזיסטרעגן, דיא זיך דער פאַרם נאַך אינטערשיידען, זא ווירד דאך הערר דר. אַלדלאַמאַן עבענפאַללס צוגעבען, דאַס עס אין דער מיטטע דעס יודענטהומס ווי יאַהרטיזענדען פערשיעדענע גלויבענסאַבזייטענגען אונד סעקטען גיבט, צווישען דענען דער אונטערשיד וואַהל גראַסער איז, אַלס אין אינצינער בוכשטאַבע, אַדער אַלדלטע ער אייך דעזס אַן אבערדע שטעללען. דאַנמאַנע ער דאַס בערהמטע ווערק נעשיכטע אַלדער רעליגיאָזן סעקטען דער יודען פאַן פעטער בער לעגען, אונד ער ווירד באַלד אייגען נאַנן אונדערען בעגריפּ פאַן דער בעשאַפעניהייט דער זאַכע בעקאַמען.

הערר פאַרקאַס יעגרעט זיך דאַנן נעגען דען לעטצטען צירקולאַרבריעפ דער קאַנגרעסס-קאַנצלייא, אין וועלכעם דיעזע עבענפאַללס — יעגען אייך אין פערשטעקקטער וויישע — זיך מיט דעם פאַרשלאַג דעם הערן דר. אַלדלאַמאַן בעפאַסטט. ער זאַגט:

„ווער גלויבען עס נעריגע, דאַסס דיא לייטענדען מאַנגער דער קאַנצלייא — וויא זיא זאַגען — פאַן דעם נוטען ווילדען דעם קולטוס- אונד אונטערריכטסבעדיינגונגען הערן טרעפאַרט אבערצייגט זיר, אייך ווער בעצייפעלן נוכט אים נעריגסטען דיא בעשאַפעניהייט ווייער אבזיכטען. פאַר אים שטעהען אַלזאָ דיא מאַנגרעססלעד אונד דיא אַרטהאַדאָקסען יודען בילליגיגט אין גלייכער אכטונג. אונאַפּעניג יזאַרע אייך יעגען אין דיא גלייכהייט פאַרהאַנדען, אבער דיא איהרהייטליכע אַראַנזיאַזיאַן דעם אינגאַרישען יודענטהומס אונד דיא נעוועטליכע אינטערעסען דער אינהייטליכען גלייכגעגעמאַסענשאַפטען אונטער דיא רעליגיעזען פאַנאַטיזמוס דאך נוכט אינציג אונד אַלליין פאַן דעם ווילען זיר. עקסצעללענץ אב. דס האבען דיא נאַטט וויא דאַנן נאך דיסקוטירט פאַקטאָרען אין יודענטהום יעגרען: דער לאַנדטאָג אונד דיא אַרטע רעגיערונג אייך דערען יאַהרהונדערטע בעטרעגען; יעגע מאַגיאַרישע דער אינגאַרישע דער דאַס שטאַטט יעלכעס דיא אינטאַגיע דער

געשיכטע

דעם אונגאַרישען פּרייהייטסקאַמפּפעס.

(16-טע סאַרזעפּצונג.)

אים לאַנדטאָג-יאַהרע הערשט נאַבעפּשטילע. ז ע ש ט ל ע נ י שפּראַך פאַלגענדעס:

„דען יעגען דער אונגאַרן בעוויזען צו וואַללען, וואַרע אין אינערפּליסיגעס שהון. דעמצופאָלגע בעאַבזיכטיגע איך נוכט, מיט אינער לאַנגען רעדע איהנען דיא קאַסטבאַרע צייט צו רויבען. נור זאָ פיעל זיא מיר צו זאָגען נעשאַפטעט, וויא גלייקליך איך מיך פיהלע, דאַס מיר דאַס לאַאָן געפאַללען. פיר דיא ערהאַבענע זאַכע, דער מיין לאַסטע פאַן יוגענד אויף נאַרט אונד פיר דיא איך נעריסטען האַבע, נון גלייכזאַם אַלס לינדערונגען באַלזאַם פיר מיינע ליידען, וואָס אַללערדינגס אין ווירדיגער ראַהן יערבעסס שווערדער קאַפּפּפּפּ זיין קאָנגעס, דיא זיינגעפאַהנע צו ערהאַבען. אינסער דיעזעס הייליגע באַנגער יזאַ איך שאַנדע, דאַס זיא מיט אַ י נ ע ס מונדע, אויס אַ י נ ע ס נייסע רויסע; ווער וואַללען דיא אונאַן אים יוגנע דעם 7. נעזעצאַרישיקעלס פאַן 1848."

נאך דיעזען וואָרטען מאַכטע דער מאַגיאַרע רוף: „אונאַן!" דיא וואַנדע דעס זאַאַלעס ערהאַבען. אַלס דער לאַרם זיך נערעגט האַטטע, שלאָסס דער יודענער יוגע וואָרטע אַלזאָ:

„דיעזער פרייהייטסזינגס. דיעזער דאַנגערגרד אויסדרוקק דעס לאַנדטאָגוואונשעס שפּיכט פיעל לויטער אונד הערצענגייפּענדער פיר דיא אונאַן, אַלס דאַס עס מיינעזיוס אייגער בעגעגענונג מיינעס אנטאַגעס בעדייטטעט. דאַהין רוף איך נור נאך אַזומאַל: „עס לעבע, עס בעשטעהע פיר אונגאַרן דיא אונאַן."

נון רוכטען זיך דיא בלוקקע אַרדער נאך דען זאַכסישען אבגעאָרדנעטען. דערען עקזאַלטונג מאַן מיט נעשאַנגטער דער עוואַרטונג עגטגעגענזאַה. אונד אַלס אייך דיעזע זיך דיא פעראייניגונג זעבענבירגענס מיט אונגאַרן עקלאַרטען, בראַך אין בעגייסטערטע יובעל אונד אין אונדערשיידענשטוים לאַ. נון שטיממטען אייך דיא וואַהלען צו, אונד דער פּאַרלאַמענטס שפּראַך עס צום שלוסס אויס, דאַסס דער לאַנדטאָג „אַ י ן דערין אונד אַ י נ ע זעלע." אָהנע יעדען ווידערשפּייך דיא אונאַן אנגענאָממען האַבע.

דיא פעראייניגונג זיעבענבירגענס מיט אונגאַרן מאַנד אייך אידע בעשאַפעניגונג זיישענס דעס קאָנינס.

13.

דיא האַנווער-יעדבאַנג.

אַם 16-טען מאַי עילעסס דער מיניסטער-אַי-דענט באַשטאַנדע מאַלענדרע איפּיפּ אַ דיא מאַלקע-אונגאַרנס:

„מאַטריאָטען! אַם היממעל דעס נעליעבטען מאַטע-לאַנדעס שהרוטען זיך נעפאַהרדראָהענדע וואָלקען.

יעדער יאָהן דעס לאַנדעס עקזענגס אַרס זיינע הייליגע פּפליכט, דאַס לאַנד נעגען אייסערע אונד אינגעריגע צו פערטהיידיגען. דיעס פאָרדערט דאַס נאַטירליכע רעכט; דיעס נעביעטעט דאַס נעזעטץ.

אייסער דער פאַן דעס נעזעטץ אונגאַרנעגען נאַציאָנאַלגאַרדע אויס עס נאַמהווערדיג, דאַסס אונגאַרן מיט אַינע 10,000 מאַנן שטאַרק, אָרדענטליכע לאַנדסמאַנען עריכטעט ווערדע.

עס ווערדען דענאַך אים נאַמען דעס מאַטעלאַנד דעס אַלע יעגע לאַנדסגעוואָרנען, דיא צוי פערטהיידיגונג דעס פאַטהאַנס, דער הימאַס אונד דער קאָנשטיטוציאָן אין דיעזע אָרדענטליכע מיטיין אינצוטיפּפען וויינשען אינגאַרן אין דען בעפּיפּפּפּפּען ווערבעפלאַטצען אנזומעלדען.

דיא אינגאַרעגען פּיפּפּפּליכטען זיך צו דייאַהרינגס וואַפּפּענגרענגסע, ווערדען פאַן זייפּ דעס שאַאַטפּס מיט וואַפּפּען אונד קליידונג אייסגערוסטעט אונד ערהאַלטען, אייסער אין הונדגעלד פאַן צוואַנציג גולדען בייא איידעפּלייסטונג, אַלס נעפּיינג אכט, אַרס קאַפּאַרדע זעכצעהן, אַלס וואַכסמייסטער אבער פּיראַנדזיאַנצ קייצער מאַרעסראַהנונג.

דאַס פאַטעלאַנד עוואַרטעט צופערזיכטליך פאַן זייגען דאַנקען, דאַסס זיא זיך אונטער דען גענעראַלפּפּליכטען צייפּפערהאַלטנגסס צום שוטצע דעס פאַטהאַנס, דעס לאַנדעס אונד דער קאָנשטיטוציאָן אין נאַכפּפּפּלי אַלע אים דיא לאַנדעסאַהנע שאַאַרען ווערדען.

דיעזעס אייפיפ דעס מיניסטעראַוידעגשען גאַמאַס בעגאַנן אַללענטהאַלבען אים לאַנדע דיא אַוערבונג.

אין דער הויפּטשטאַדט עטאַנטע שאַן אַס אַרגענדען נאַ אַ מוזיק, אונד דיא וועבער צאַגען סאַהען מיטהעם

געשיכטע

דעם אונגאַרישען פּרייהייטסקאַמפּפעס.

(16-טע סאַרזעפּצונג.)

אים לאַנדטאָג-יאַהרע הערשט נאַבעפּשטילע. ז ע ש ט ל ע נ י שפּראַך פאַלגענדעס:

„דען יעגען דער אונגאַרן בעוויזען צו וואַללען, וואַרע אין אינערפּליסיגעס שהון. דעמצופאָלגע בעאַבזיכטיגע איך נוכט, מיט אינער לאַנגען רעדע איהנען דיא קאַסטבאַרע צייט צו רויבען. נור זאָ פיעל זיא מיר צו זאָגען נעשאַפטעט, וויא גלייקליך איך מיך פיהלע, דאַסס מיר דאַס לאַאָן געפאַללען. פיר דיא ערהאַבענע זאַכע, דער מיין לאַסטע פאַן יוגענד אויף נאַרט אונד פיר דיא איך נעריסטען האַבע, נון גלייכזאַם אַלס לינדערונגען באַלזאַם פיר מיינע ליידען, וואָס אַללערדינגס אין ווירדיגער ראַהן יערבעסס שווערדער קאַפּפּפּפּ זיין קאָנגעס, דיא זיינגעפאַהנע צו ערהאַבען. אינסער דיעזעס הייליגע באַנגער יזאַ איך שאַנדע, דאַסס זיא מיט אַ י נ ע ס מונדע, אויס אַ י נ ע ס נייסע רויסע; ווער וואַללען דיא אונאַן אים יוגנע דעם 7. נעזעצאַרישיקעלס פאַן 1848."

נאך דיעזען וואָרטען מאַכטע דער מאַגיאַרע רוף: „אונאַן!" דיא וואַנדע דעס זאַאַלעס ערהאַבען. אַלס דער לאַרם זיך נערעגט האַטטע, שלאָסס דער יודענער יוגע וואָרטע אַלזאָ:

„דיעזער פרייהייטסזינגס. דיעזער דאַנגערגרד אויסדרוקק דעס לאַנדטאָגוואונשעס שפּיכט פיעל לויטער אונד הערצענגייפּענדער פיר דיא אונאַן, אַלס דאַס עס מיינעזיוס אייגער בעגעגענונג מיינעס אנטאַגעס בעדייטטעט. דאַהין רוף איך נור נאך אַזומאַל: „עס לעבע, עס בעשטעהע פיר אונגאַרן דיא אונאַן."

נון רוכטען זיך דיא בלוקקע אַרדער נאך דען זאַכסישען אבגעאָרדנעטען. דערען עקזאַלטונג מאַן מיט נעשאַנגטער דער עוואַרטונג עגטגעגענזאַה. אונד אַלס אייך דיעזע זיך דיא פעראייניגונג זעבענבירגענס מיט אונגאַרן עקלאַרטען, בראַך אין בעגייסטערטע יובעל אונד אין אונדערשיידענשטוים לאַ. נון שטיממטען אייך דיא וואַהלען צו, אונד דער פּאַרלאַמענטס שפּראַך עס צום שלוסס אויס, דאַסס דער לאַנדטאָג „אַ י ן דערין אונד אַ י נ ע זעלע." אָהנע יעדען ווידערשפּייך דיא אונאַן אנגענאָממען האַבע.

דיא פעראייניגונג זיעבענבירגענס מיט אונגאַרן מאַנד אייך אידע בעשאַפעניגונג זיישענס דעס קאָנינס.

13.

דיא האַנווער-יעדבאַנג.

אַם 16-טען מאַי עילעסס דער מיניסטער-אַי-דענט באַשטאַנדע מאַלענדרע איפּיפּ אַ דיא מאַלקע-אונגאַרנס:

„מאַטריאָטען! אַם היממעל דעס נעליעבטען מאַטע-לאַנדעס שהרוטען זיך נעפאַהרדראָהענדע וואָלקען.

יעדער יאָהן דעס לאַנדעס עקזענגס אַרס זיינע הייליגע פּפליכט, דאַס לאַנד נעגען אייסערע אונד אינגעריגע צו פערטהיידיגען. דיעס פאָרדערט דאַס נאַטירליכע רעכט; דיעס נעביעטעט דאַס נעזעטץ.